

Bulvární články a jejich vliv na spolupráci nemocných

Richard ČEŠKA

Centrum preventivní kardiologie
III. Interní klinika 1.LF UK a VFN
Praha

Velký test: Znáte Česko lépe než žáci 4. třídy?

Radovan Krejčíř: První exekuce

32 stran

...aprima 0116 / 245 Kč / přispěvatelé 20 Kč / Biotekstace 1,20 Kč / Přispěvatelé

TÉMA

Cholesterol

Už žádný strach

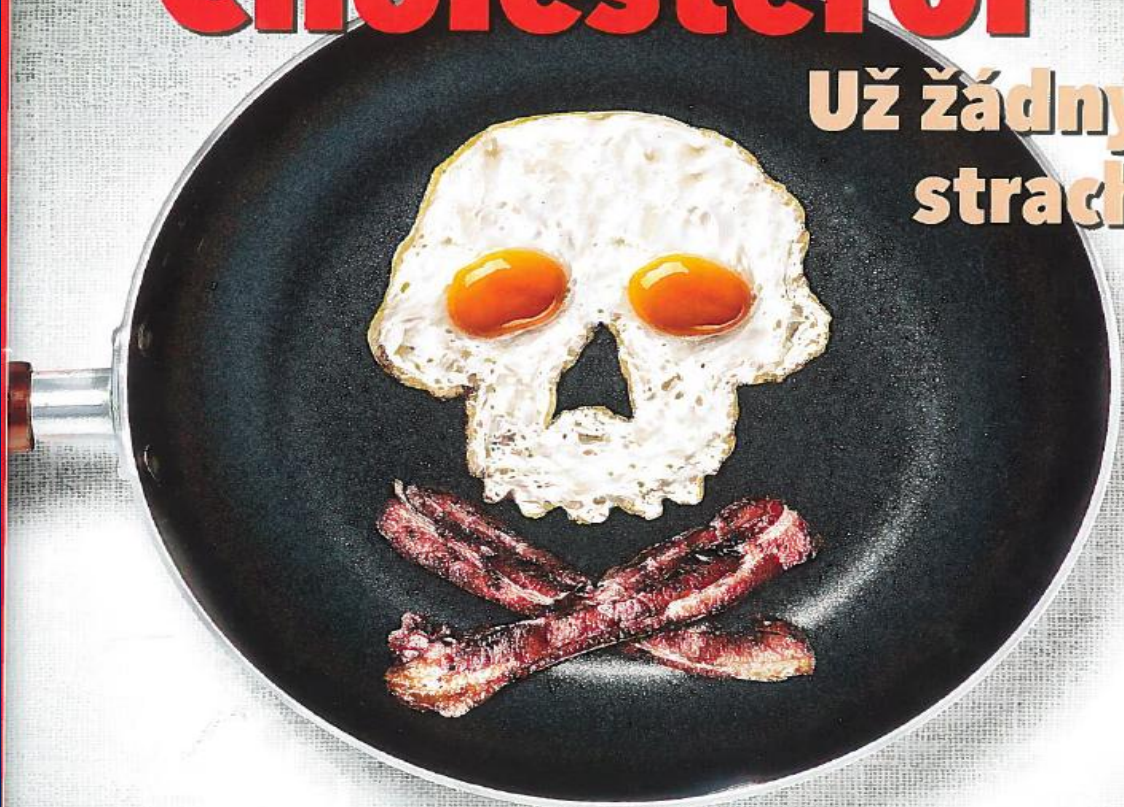

Foto: Shutterstock.com, novinář: TEMA

Bereme léky zbytečně? Nový výzkum z IKEM

The making of the cholesterol myth

Daily Mail, Friday, January 8, 1993

Feeling down? Maybe your cholesterol is too low

GETTING your cholesterol level down may be so

By JENNY HOPE
Correspondent

violent death. If concentrations in the recommendation should

Another American report has re-
cigarette smoking is seri-

also estimate that 300,000 Americans suffer from bronchitis and pneumonia because of cigarette

Cutting cholesterol can be fatal, says heart specialist

By Bryan Christie, Health Correspondent

DISQUIETING research findings be unlikely. The second is

THE DAILY TELEGRAPH

Cholesterol drugs 'risk to patients'

By Peter Pallot, Health Services Staff

HEART patients taking drugs to lower their cholesterol say: "The cholesterol-lowering enterprise threatens

Cutting cholesterol can increase cancer risk, say doctors

By Peter Pallot, Health Services Staff

Why family doctors play down cholesterol 'hysteria'

By Pat Stone

4 HOME ...

THE INDEPENDENT

Low cholesterol linked to high suicide levels

Friday 31 July 1992

Celia Hall reports on the findings of a scientific survey that involved 50,000 people over 20 years

with low blood cholesterol with more than four

Drugs until more is known about mended to reduce the risk of heart disease. Drugs to reduce the level

cholesterol diet. The

ported similar results to the

abolic Research in London

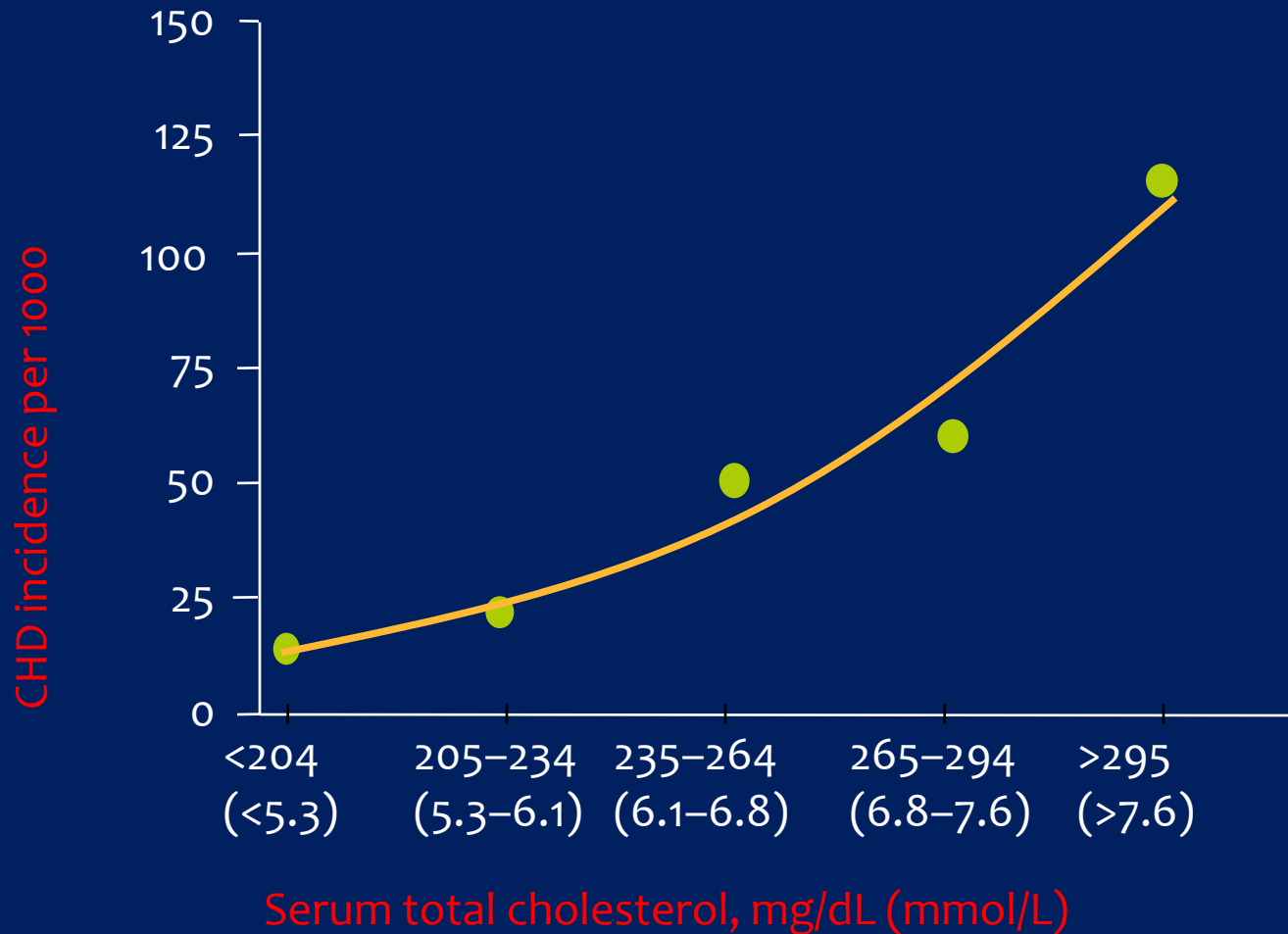
Cíle preventivní kardiologie 2016

- **Ovlivnění rizikových faktorů**
  - HLP a DLP (LDL-C: čím níže, tím lépe)
  - Hypertenze
  - Kouření
  - DM
- **Dosahování cílových hodnot**
- **Pozitivní ovlivnění morbidity a mortality**

PROČ?

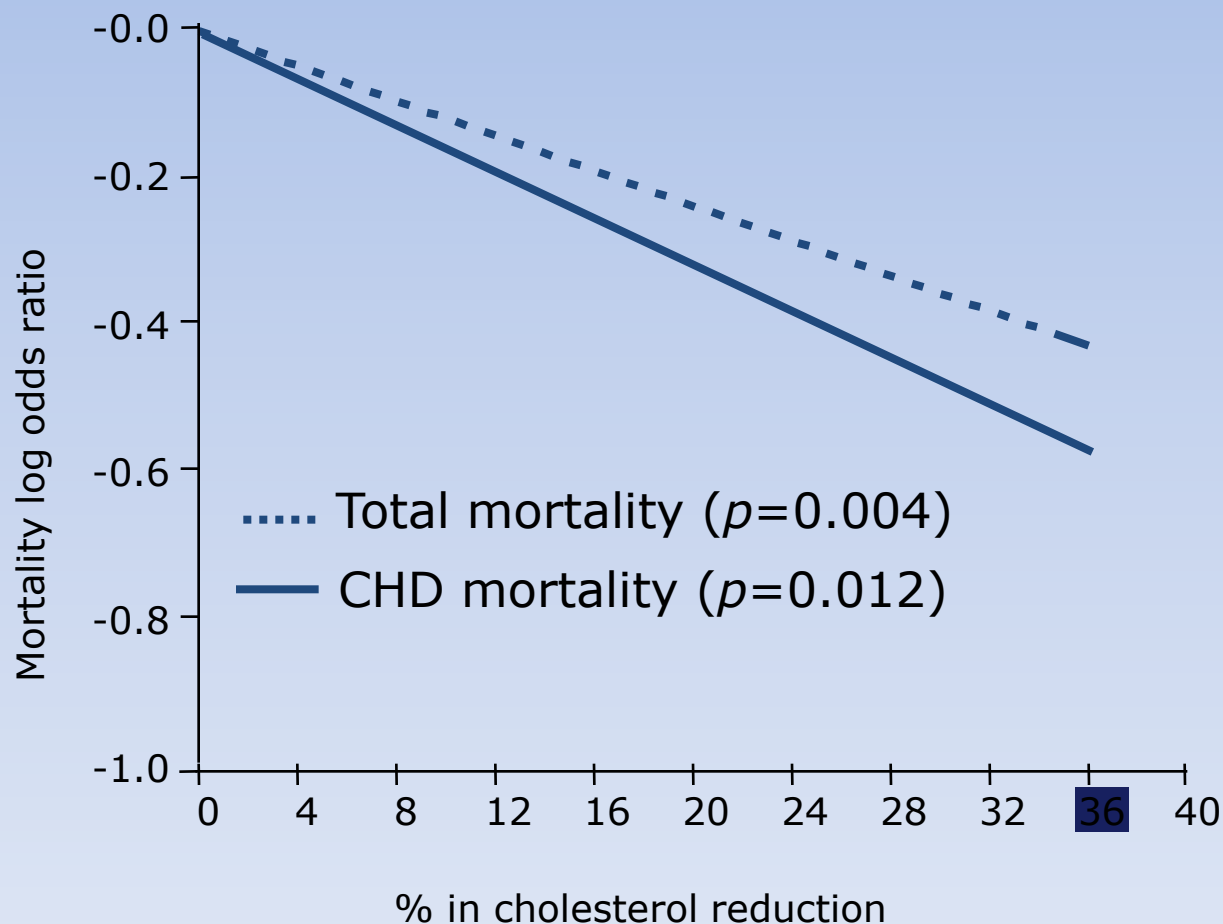
- **Nedosahujeme výsledků, jaké bychom si přáli**
(dosahování cílových hodnot...)
  - Máme skvělé léky (podpořené EBM)
    - Máme dostupné léky
    - Máme vzdělané lékaře
- Máme propracovaný (😊 ☹) zdravotní systém
  - Poskytujeme velmi kvalitní péči

Vztah mezi cholesterolem a rizikem ICHS: Framinghamská studie

Snižování cholesterolu = Snížení mortality

Meta-analysis of 38 primary and secondary intervention trials

SEPTEMBER 1989 \$2.50 / \$2.75 CAN.

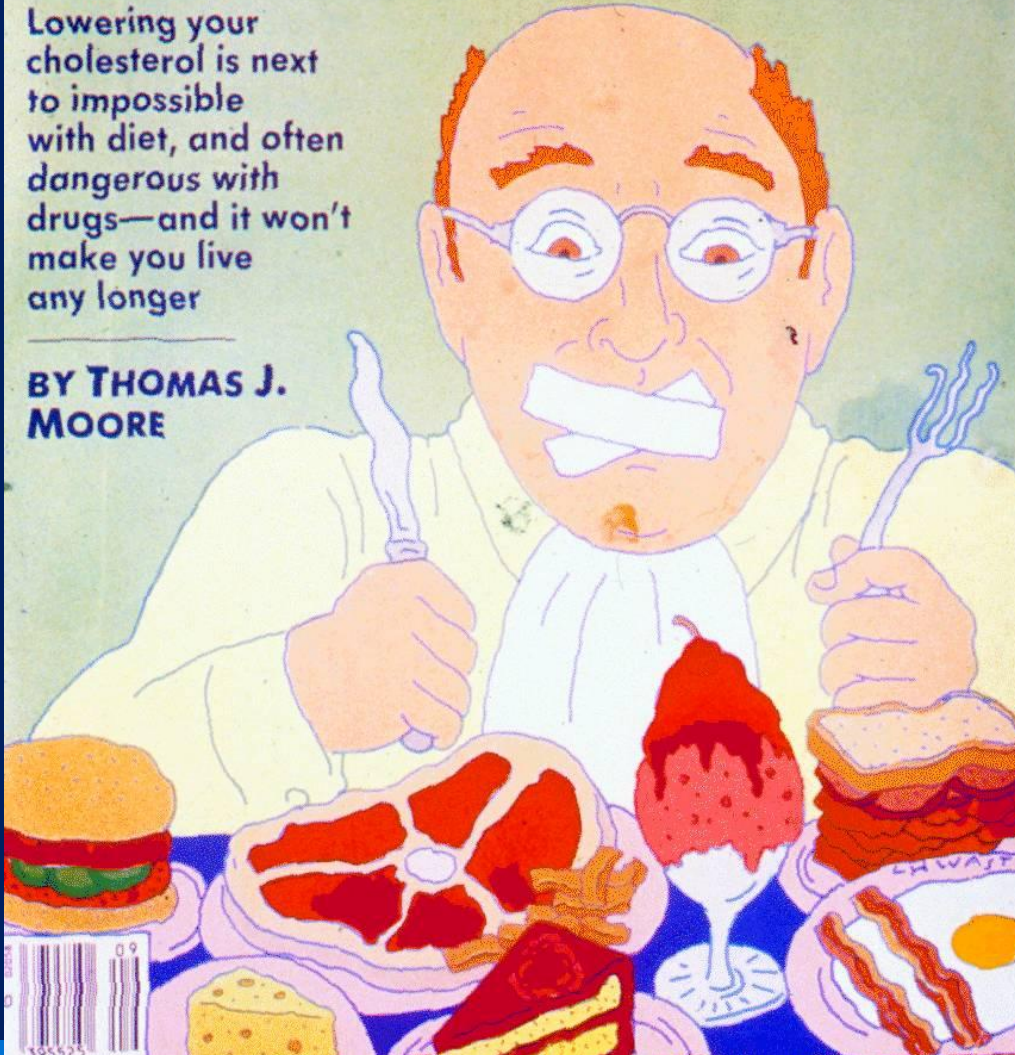
The Atlantic

A VERMONT WEEKEND / NEW YORK'S SCARY "GOOD" PUBLIC HOUSING

THE CHOLESTEROL MYTH

Lowering your cholesterol is next to impossible with diet, and often dangerous with drugs—and it won't make you live any longer

BY THOMAS J. MOORE

The Atlantic Monthly, 1989

Problem 1 - Inaccurate Individualized Assessment of Cardiovascular Risk

WHO HAS HIGHER CARDIOVASCULAR RISK BASED ONLY ON RISK FACTORS?

Jim Fixx

Famous US Marathoner

- Not Overweight
- Very Fit
- Non-Smoker

**DIED OF A MASSIVE HEART
ATTACK AT AGE 52**

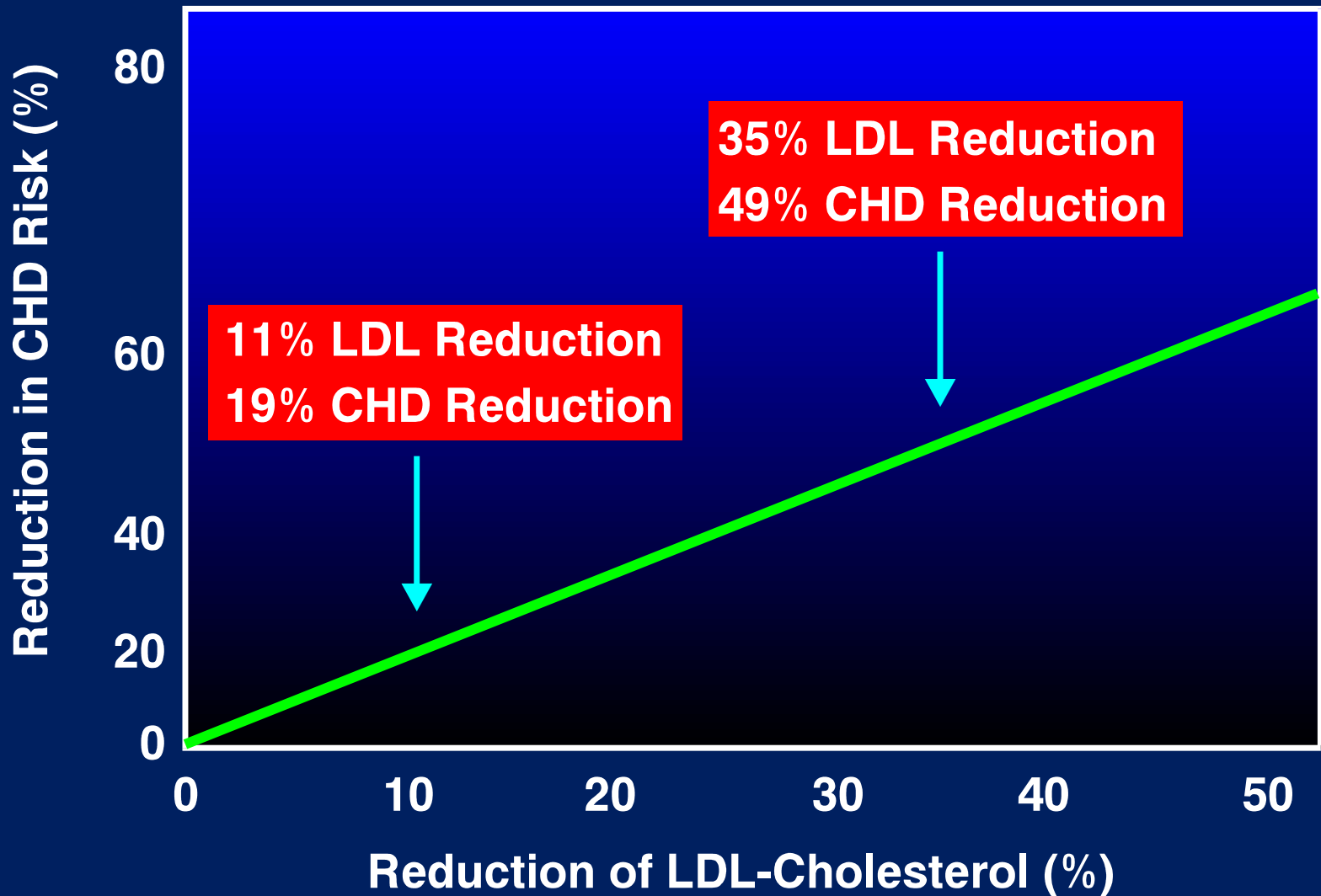
Winston Churchill

Prime Minister during WWII

- Overweight
- Not Fit
- Heavy Smoker

LIVED TO AGE 89

LRC - CPPT

THE GUARDIAN

14TH FEBRUARY 1992

Murders linked to low-fat drugs

Chris Mihm
Medical Correspondent

FAT-lowering drugs may do more harm than good by failing to reduce heart attacks and increasing mur-

report was carried out by Dr George Davey Smith and Dr Juha Pekkanen, of the London School of Hygiene and Tropical Medicine and the National Public Health Institute, Helsinki, Finland. Dr Davey Smith and Dr Pekkanen say that between

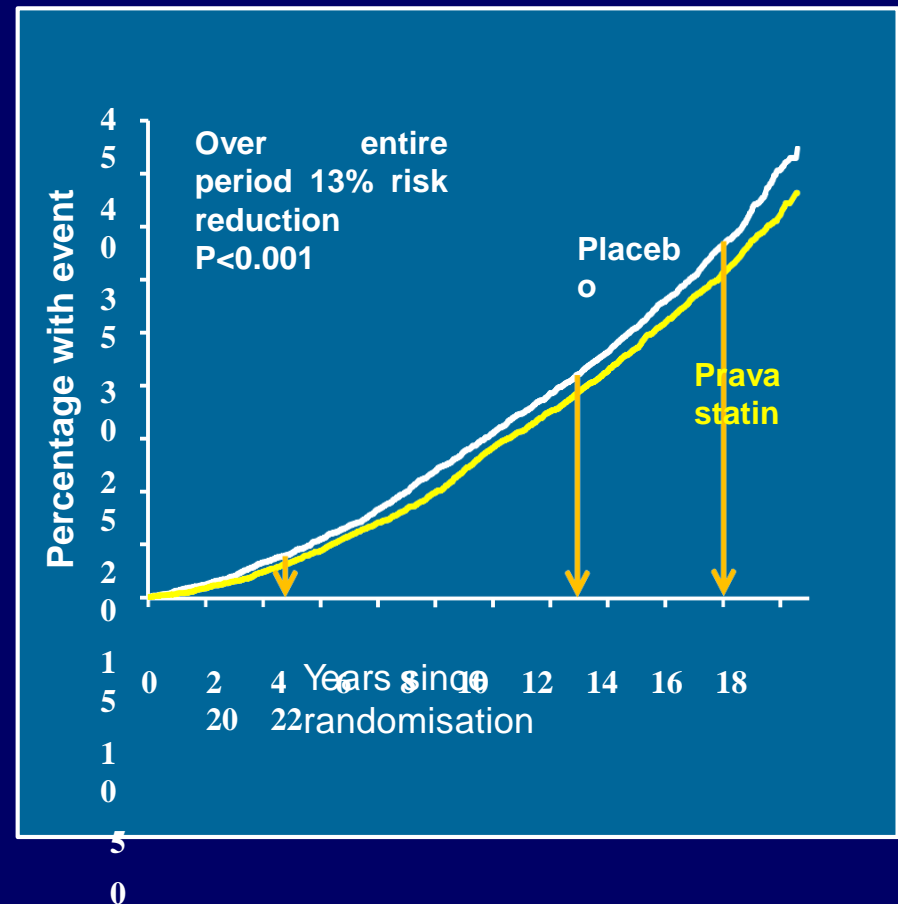
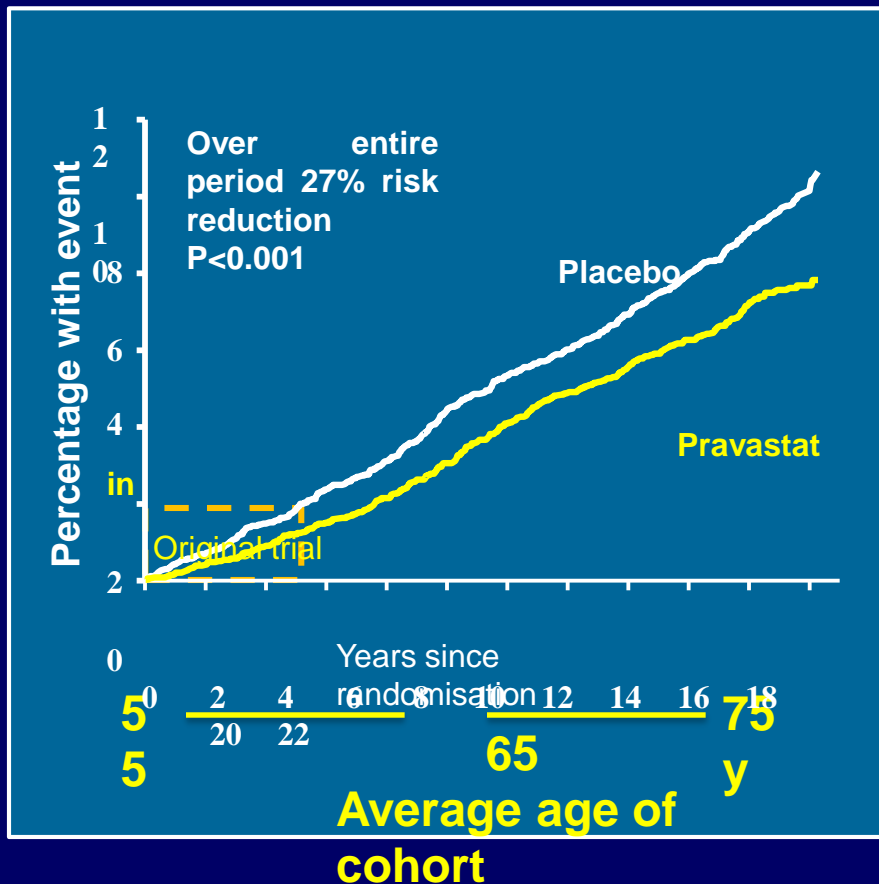
1994 – Studie 4S

- LDL-C -35%
- TC -25%
- KV riziko -42%
- **Celková mortalita -30%**

Dlouhodobá zkušenost WOSCOPS po 20 letech

Mortalita
KVO

Celková
mortalita

POSCH po 25 letech

ileální by-pass – metabolická chirurgie

- LDL -38%
- HDL +4%
- TG -20%

- IM -35%
- Revascularisace -25%
- **Celková mortalita -18%**
- **KV mortalita - 8%**
- **Celk. mortalita EF -50%** - 36%

Primární cíl léčby HLP

LDL-C

Killer No 1

Pyramida statinových studií

"Dr. Roberts presents the other side of the statin story."
—Dr. Paul S. Thompson, Director of Cardiology at Hartford Hospital

THE TRUTH ABOUT STATINS

A comprehensive guide from a doctor on the front lines
of the struggle against heart disease

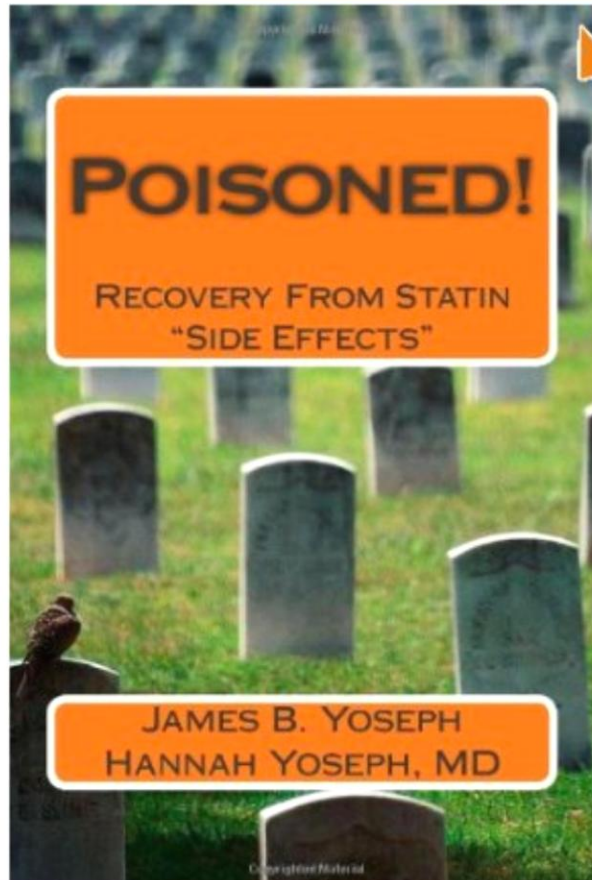
Risks and Alternatives to
Cholesterol-Lowering Drugs

Barbara H. Roberts, M.D.

Barbara H. Roberts, M.D.

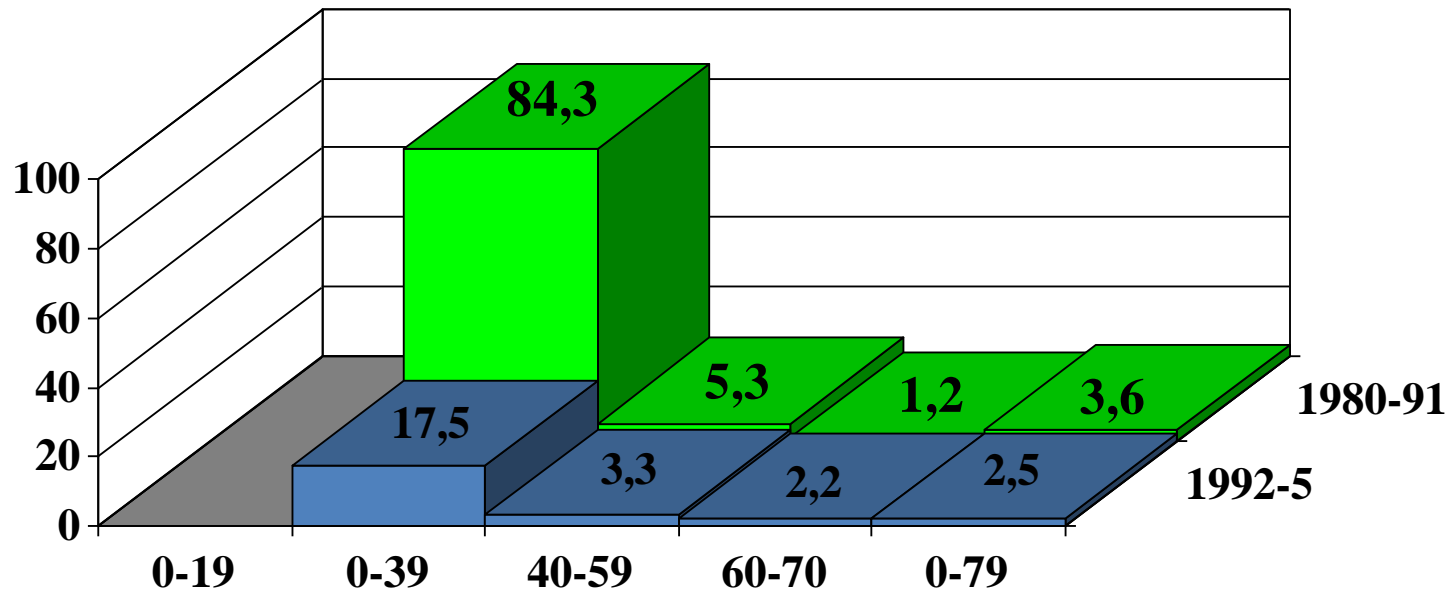
Cholesterol-Lowering Drugs

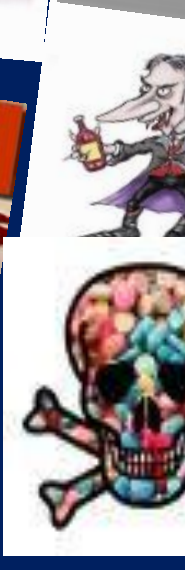
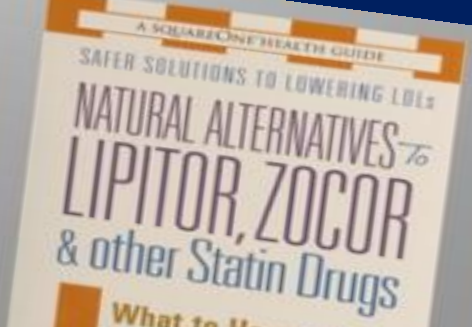
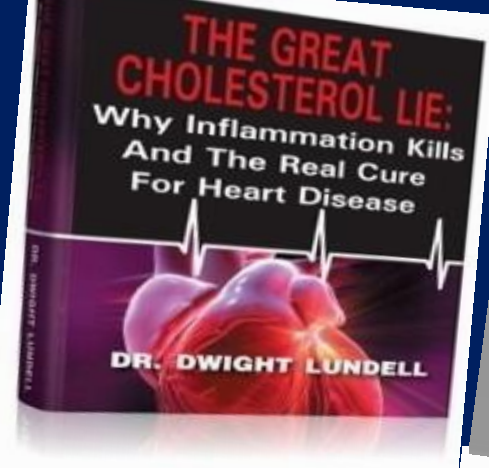
LOOK INSIDE!

JAMES B. YOSEPH
HANNAH YOSEPH, MD

Pokles úmrtnosti mladých nemocných s FH v 90-tých letech

"Statin Repair"
Eliminate the debilitating side effects of Drugs like Lipitor, Zocor and Pravachol.

HEALTHY HEARTS and **LIVER RIGHT NOW**

If you take a statin to lower your cholesterol...
You need "Statin Repair" !

DAILY NEWS

AQUEDUCT DEAL IN TROUBLE

NEW PROBLEMS FOR RACINO PLAN — SEE PAGES 8-9

ILL BILL

Dramatic story
of Clinton's dash
to city hospital
in heart scare

Kasuistika

tehdy nejmocnějšího muže planety 😊

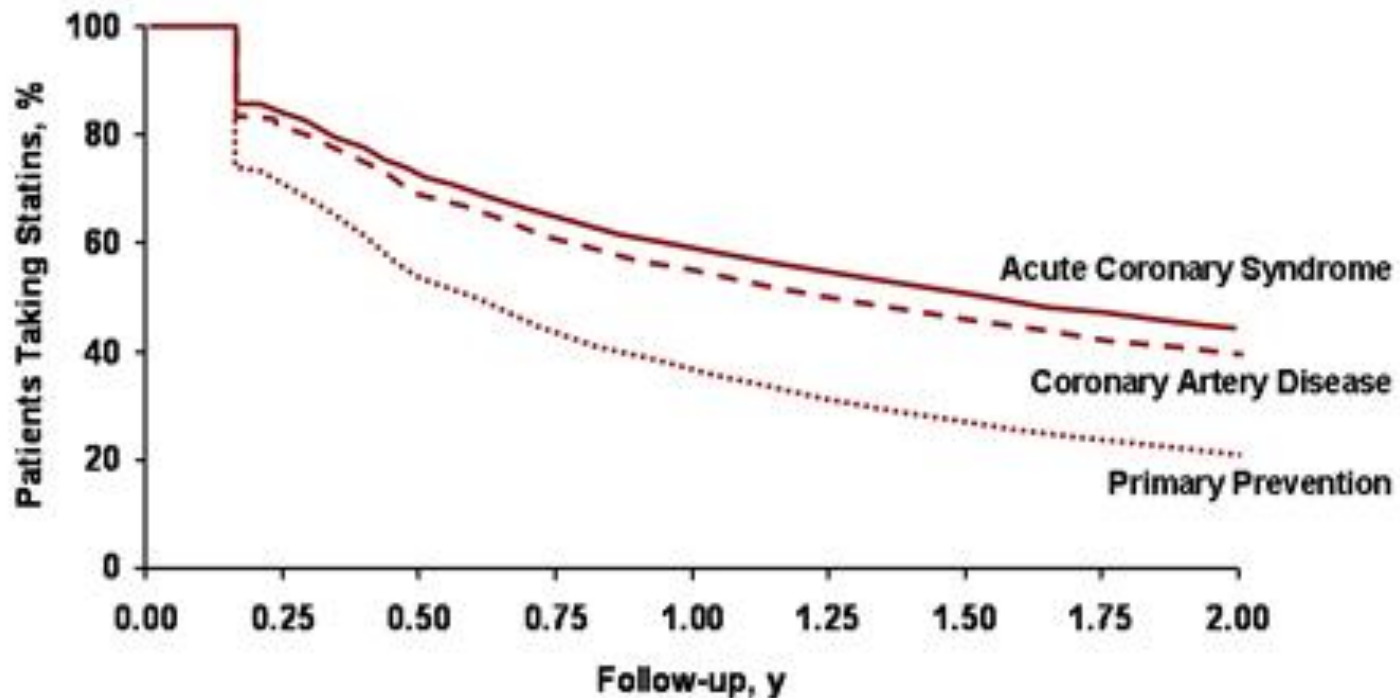
Bill Clinton:

- 2001 TC 7,6 mmol/l
Statiny v primární prevenci KVO
- 2001-2
Neužíval pravidelně
- Posléze z obavy před vedlejšími účinky
vysadil zcela
- 2004: 3x CABG ☹️

*V současné době na agresivní léčbě statiny,
dosahuje cílových hodnot (i když by podle US
guidelines vůbec nemusel)*

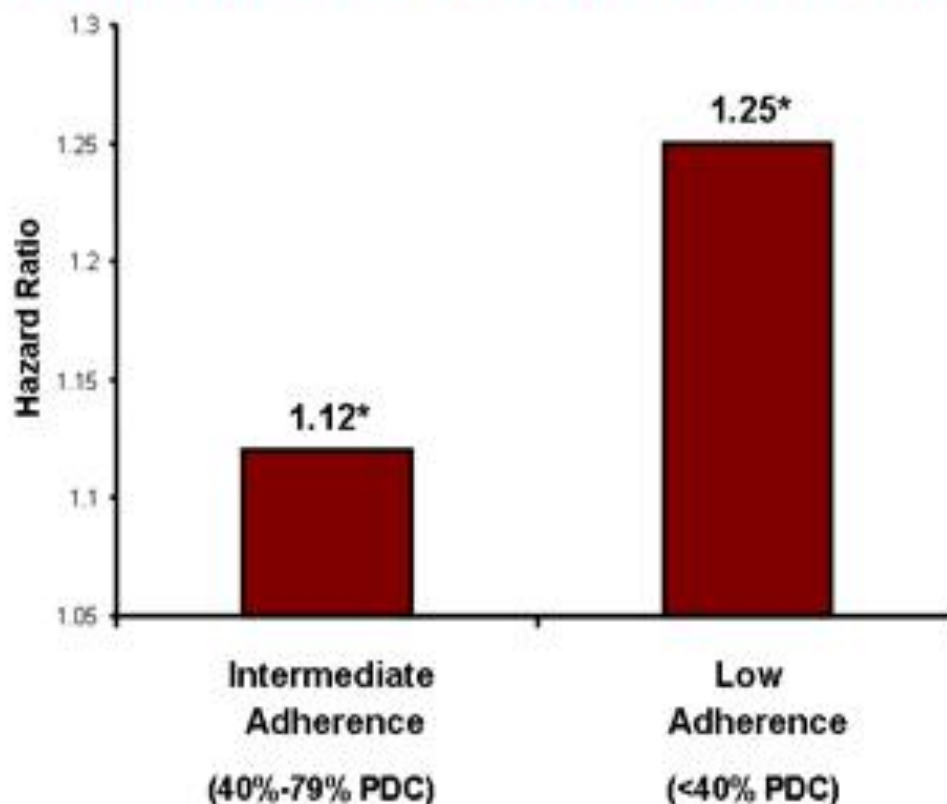

Poor Adherence to Statin Therapy Is Common

Adapted from Jackevicius CA. *JAMA*. 2002;288:462-467.

Poor Adherence to Statin Therapy Associated With Greater Risk of Death for AMI Survivors

*Adjusted odds ratio.

PDC = proportion of days covered; high adherence = ≥80% PDC.

Rasmussen JN, et al. *JAMA*. 2007;297:177-186.

Don't let Big Pharma ruin your health. Wake up to the cholesterol con!

**Muscle aches
Joint pains
Impotence
Extreme
lethargy
Tinnitus
Weakness
Weight gain
Cloudy urine
Hopelessness
Memory loss
Rage beyond
reason
Personality
change
Getting old
quickly**

STATINS KILL !!!

CHOLESTEROL

**What your doctor
DOES NOT
know**

Educate yourself: things.org, stopped_our_statins, [statins side effects](http://statins_side_effects)

FORUMINT

Česká zkušenost

- Primární non-compliance v univerzitní nemocnici (Rp. Nikdy nevyzvednut)
  - 12 182 předepsaných balení 2715 pacientům v roce 2003
  - 8,1 % nevyzvednuto
  - 17,2 % neužilo ≥ 1 Rp./ rok
  - Rozdíly nebyly ve věku, pohlaví

Zajímavosti:

- Mladší do 30 – všechny nevyzvednuté Rp. (rozhodnutí)
- Starší 60 let - neužívají občas (různé důvody)

Kanadská zkušenost 2005

- 1221 pacientů v sekundární prevenci

Dostatečná compliance: (≥ 80 % předepsaného užito)

- po 1 roce 62 %
- po 5 letech pouze 49 %

Blackburon RT, Dobson RT, Blackburn JL, et al. Adherence to statins, beta-blockers and angiotensin-converting enzyme inhibitors following a first cardiovascular event: A retrospective study. Can J Cardiol 2005;21:485–488.

Kanadská zkušenost 2009

- Pacienti v primární prevenci

Dostatečná compliance (≥ 80 % předepsaného užito

- **Po 1 roce 48-54 %**

Evans CD, Eurich DT, Lamb DA, et al. Retrospective observational assessment of statin adherence among subjects patronizing different types of community pharmacies in Canada. J Manag Care Pharm 2009;15:476–484

The Longer The Better

KONSEKVENCE VYSAZENÍ STATINU

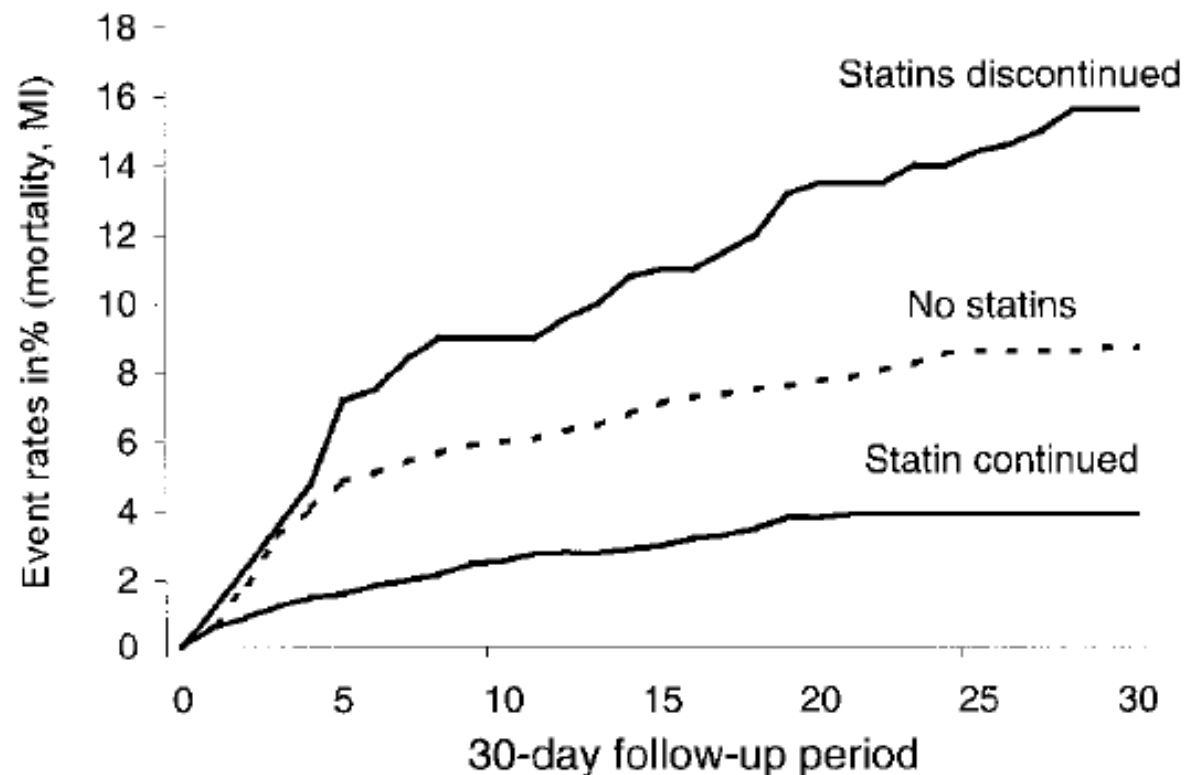
PRISM (Platelet Receptor Inhibition in Ischemic Syndrome Management)

trial revealed that in patients with Acute Coronary Syndromes, statin withdrawal was associated with an increased risk of cardiovascular events.

- Léčba statiny u nemocných s AKS významně snižuje výskyt KV příhod v příštích 30 dnech
- Vysazení statinu zhoršuje prognózu, zvyšuje riziko další KV příhody

The Longer The Better

Event rate curves (death, nonfatal MI) during 30-day follow-up period for patients with continued statin therapy, withdrawn statin therapy, and without statin therapy

Výsledek špatné adherence k léčbě

- 5590 pacientů po IM

- Kompliance $\leq 80\%$

riziko IM

> 4x vyšší

riziko úmrtí

> 2x vyšší

Wei L1, Wang J, Thompson P, Wong S, Struthers AD, MacDonald TM. Adherence to statin treatment and readmission of patients after myocardial infarction: a six year follow up study. Heart. 2002 Sep;88(3):229-33.

“Bad Press”

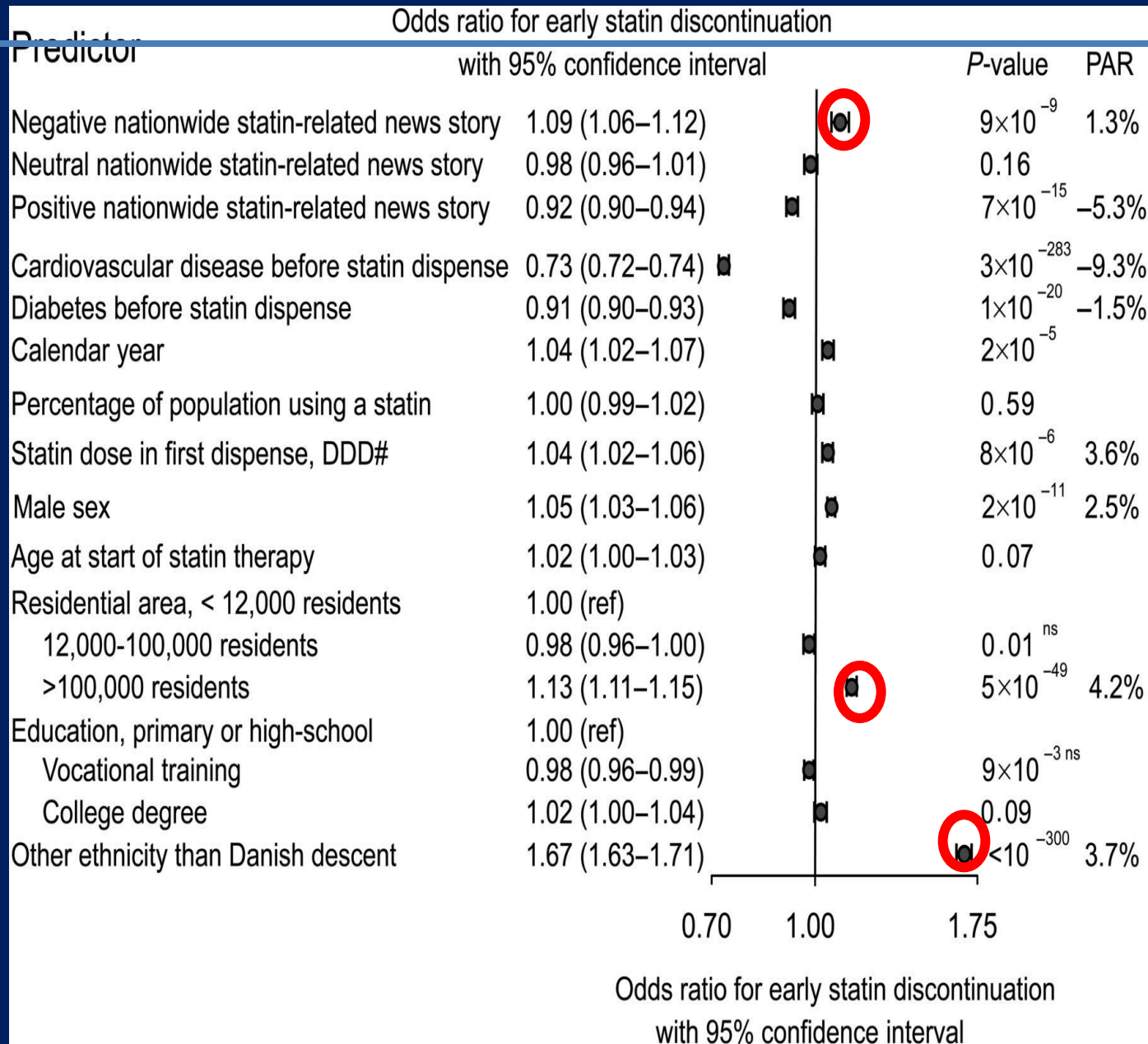
Nordestgaard, B.G.:

Eur Heart J 2016;37:908-916

*Zkušenost z Dánska po „antistatinové
kampani“*

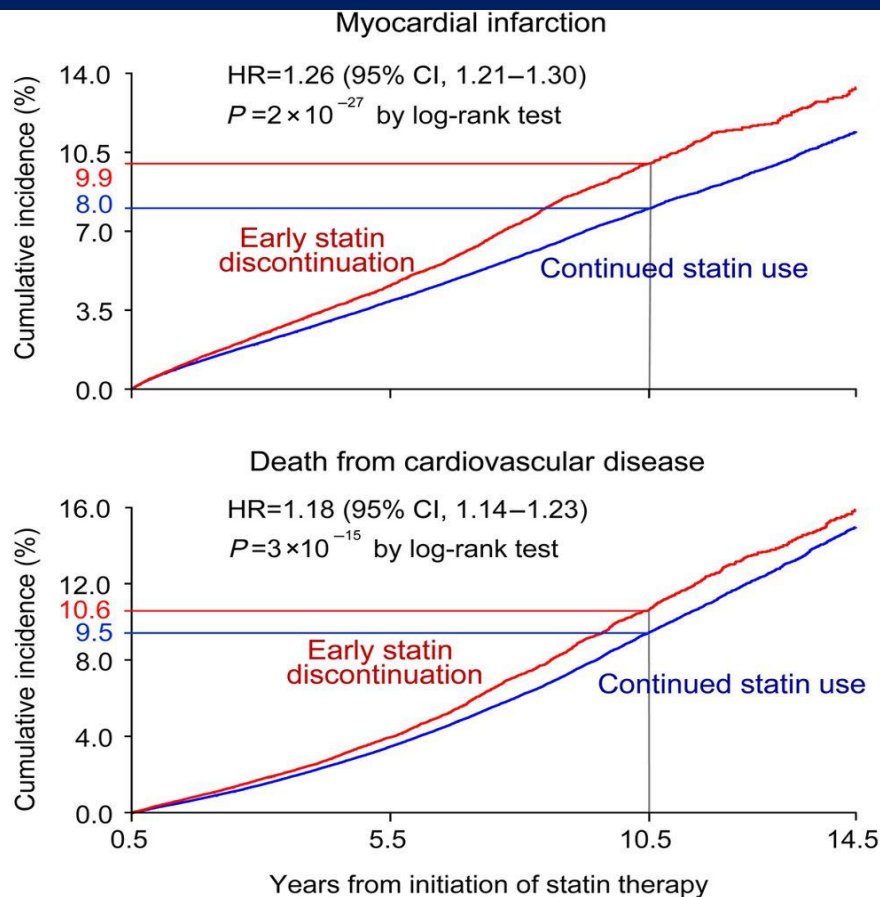
Proč lidé ukončují léčbu? (statiny)

Statiny byly vysazeny: A co dál?

Risk of MI
↑ o 26%

Risk of death
↑ o 18%

Individuals	No. of statin users at risk			
Early statin discontinuation	84 800	26 865	4534	828
Continued statin use	424 000	147 083	31 735	6465

“Bad Press”

Odpoř�ednost
novináře?

“Bad press”

(EHJ,2015, Nordestgaard,B., komentář Nissen, S.

Po „antistationvé“ kampani Dánsko:

- Pokračování v nové léčbě -9%
- Zvýšení IM +26%
- Zvýšení mortality +18%

“Bad press”

EHI,2015, Nordestgaard,B., komentář Nissen, S. aneb co hledáme my sami?

Návštěvnost internetu

- **Pozitivní účinky statinů**   **1 140 000**
- **Negativní účinky**   **6 480 000**

http://ona.idnes.cz/petr-fort-nizsi-hladina-cholesterolu-vadi-vic-nez-ta-vyssi-par-zdravi.aspx?c=A160406_155344_zdravi_jup

Nižší hladina cholesterolu vadi víc než ta vyšší, tvrdí Petr Fořt

18. dubna 2016 0:52

Renomovaný výživový poradce Petr Fořt, autor více než dvaceti knih na téma zdravého životního stylu.....

Výživový poradce Petr Fořt :

idnes.CZ

- ....„Není zlé, když máte o něco vyšší cholesterol. Ono je naopak horší, když ho máte nižší. To je velký malér, protože vám **přestanou fungovat nadledvinky**, chybí vám hormony, a to už je známka vyčerpání. Tady by lékaři měli volat „bacha!“, ale oni místo toho plaší, když je cholesterol vyšší.“
- RNDr., Zkušenosti v celé řadě oborů počínaje klinickou biochemií až po léčebnou výživu. V letech 1995 - 1999 spolumajitel jisté české firmy, zabývající se výrobou doplňků výživy,
- CV: narozen ve znamení LVA – čínsky PSA, doporučuje dietu podle KS

Velký test: Znáte Česko lépe než žáci 4. třídy?

Radovan Krejčíř: První exekuce

32 stran

...aprima 0116 / 245 Kč / přispěvatelé 20 Kč / Biotekst 1,20 Kč / Přispěvatelé

TÉMA

Cholesterol

Už žádný strach

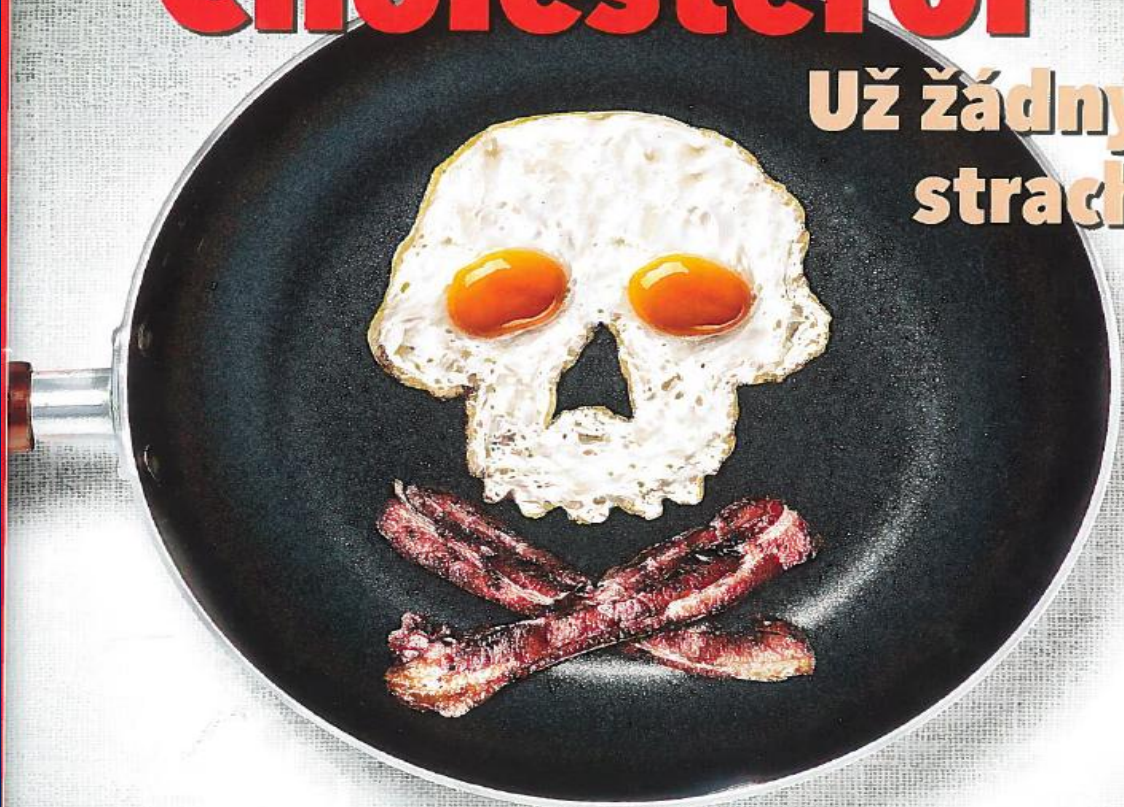

Foto: Shutterstock.com, novinář: TEMA

Bereme léky zbytečně? Nový výzkum z IKEM

Kompliance

- **Záleží na interpretaci bezpečnostních dat**
  - **Cave ! Příbalový leták ☹**
- **Internet – největší nepřítel „cholesterolu“ a především hypolipidemické terapie**
- **Senzační články... ☹ (kde je zodpovědnost novináře za zdraví pacienta?)**
- **Ale i medicínské autority někdy zdůrazňují především n.ú.**
  - **Konkurenční boj – nové molekuly**

Důsledky špatné compliance (v případě léčby HLP/DLP)

- **Lipidové**
  - Nedosažení cílových hodnot LDL-C
  - Zhoršení lipidového profilu
- **Ovlivnění KV prognózy**
  - KV příhody
  - Morbidita
  - Mortalita

Díky za pozornost

A nenechte se stresovat nerozumnými články 😊

Kompliance

J.W.jun. za chvíli 😊

**Představuje velmi významný
problém, klinické lipidologie i
celé preventivní kardiologie**

Kompliance

---

je

Podceňovaná
Podhodnocená
Nediagnostikovaná
Neléčená

Cholesterol

Už žádný
strach

57 290268 15032

57 290268 15032

Proč pacient přestává užívat medikaci? (hypolipidemika)

- **Nedostatečná edukace**
  - Proč užívám medikaci?
  - Jaký je význam compliance?
  - Stop po normalizaci hodnot
- **Přehnaná obava z vedlejších účinků**
- **Doplatek / cena léčby**
- **Polypragmazie snižuje complianci**
- **Večerní užívání statinů (není třeba!!!)**

Důsledky špatné kompliance

- **Lipidové**
  - Nedosažení cílových hodnot LDL-C
  - Zhoršení lipidového profilu
- **Ovlivnění KV prognózy**
  - KV příhody
  - Morbidita
  - Mortalita

Statins

Memory Loss

Confusion

Elevated Blood Glucose